

LBRIS

We know
books

PEILIN LI · HOUKAI WEI · GUOBAO WU

**O CERCETARE
ASUPRA
REDUCERII
SĂRĂCIEI ÎN
CHINA**

TRADUCERE:
ANA-MARIA GONȚEA

CREATOR
BRAȘOV, 2021

CUPRINS

Raport general	7
I. Scurt istoric	7
II. Practică și experiență	8
III. Contribuția Chinei în lume	9
IV. Reducerea sărăciei în cel de-al 13-lea cincinal: perspectivă și strategie	10
V. Ținte și obiective pentru perioada celui de-al 13-lea cincinal.....	11
VI. Politici pentru implementarea reducerii sărăciei țintite cu precizie	11
G.1 Reducerea sărăciei prin dezvoltare și obținerea unei prosperități moderate pentru toți chinezii	13
I. Reducerea sărăciei în China modernă: scurt istoric	15
II. Reducerea sărăciei în China și în modul chinez: strategii, abordări și experiență.....	46
III. Realizările și contribuțiile Chinei la progresele înregistrate la nivel mondial cu privire la reducerea sărăciei	93
IV. Eforturi suplimentare necesare în timpul celei de-a 13-a perioade a planului cincinal: perspective și strategii	105
V. Reducerea sărăciei bazată pe dezvoltare în timpul celui de-al 13-lea cincinal: obiective și sarcini principale	123
VI. Implementarea reducerii sărăciei orientată cu precizie.....	144
B.1 Reducere țintită a sărăciei din China:	
progres și perspectivă	161
I. Experiența Chinei cu reducerea țintită a sărăciei.....	163
II. Succesul Chinei în privința reducerii țintite a sărăciei și contribuțiile sale la teoriile privind reducerea sărăciei și guvernarea asupra acesteia	197
B.2 Evoluția sistemului de politici de reducere țintită a sărăciei din China	251
I. Cum a fost propusă politica de reducere țintită a sărăciei și ce înseamnă ea	252
II. Evoluția sistemului chinez de politici de reducere țintită a sărăciei.....	255
III. Elaborarea politicilor: continuitate și inovare.....	276

B.3 Identificare corectă: păstrarea acurateții și actualității registrului sărăciei.....	293
<i>I. Introducere.....</i>	<i>294</i>
<i>II. Metode majore de țintire a sărăciei.....</i>	<i>296</i>
<i>III. Diferite moduri de țintire în diferite etape.....</i>	<i>300</i>
<i>IV. Identificare corectă a persoanelor sărace.....</i>	<i>307</i>
<i>V. Probleme la identificarea persoanelor cu adevărat nevoiașe.....</i>	<i>317</i>
<i>VI. Sugestii de politici privind o mai bună identificare a registrului sărăciei pentru populația săracă și actualizarea la timp a registrului sărăciei.....</i>	<i>324</i>
B.4 Supraveghere, revizuire și evaluare	331
<i>I. Rolurile supravegherii, revizuirii și evaluării în implementarea obiectivelor strategice și a planului de reducere a sărăciei.....</i>	<i>332</i>
<i>II. Sistemul de supraveghere, revizuire și evaluare a reducerii sărăciei: înțelegerea structurii și a modului lui de funcționare.....</i>	<i>337</i>
<i>III. Supravegherea, revizuirea și evaluarea practicilor de reducere a sărăciei ....</i>	<i>364</i>
<i>IV. Sugestii privind îmbunătățirea sistemului și a metodelor.....</i>	<i>374</i>
B.5 Studiu de caz: Succesul înregistrat în Lankao și lecțiile învățate	379
<i>I. Credințe orientative despre reducerea sărăciei la nivel de comitat: creșterea conștientizării în Lankao.....</i>	<i>382</i>
<i>II. Sistemul de politici vizate de reducere a sărăciei la nivel de comitat: răspunsuri cuprinzătoare și diferențiate la nevoile de reducere a sărăciei ....</i>	<i>388</i>
<i>III. „Inițiativa țintită de reducere a sărăciei la nivel de comitat: metode adaptate local pentru rezolvarea „celor patru întrebări”.....</i>	<i>396</i>
<i>IV. Sistem de guvernare a sărăciei la nivel de comitat: îmbunătățirea coordonării și executării.....</i>	<i>402</i>
<i>V. Rezumat și discuții: Ce se poate învăța din succesul Lankao .....</i>	<i>407</i>

REDUCEREA SĂRĂCIEI PRIN DEZVOLTARE ȘI OBTINEREA UNEI PRÔSPERITĂȚI MODERATE PENTRU TOȚI CHINEZII

Grup de cercetare pentru raportul privind reducerea sărăciei în China, Academia Chineză de Științe Sociale¹.

Rezumat: China a înregistrat progrese semnificative de reducere a sărăciei de la începutul reformei și deschiderii de la sfârșitul anilor '70. Nu numai că experiența țării în combaterea sărăciei constituie o parte importantă a modelului și a căii de dezvoltare specifice chineze, dar oferă, de asemenea, un exemplu valoros pentru restul lumii. În acest moment, țara se pregătește să dezvolte și mai mult această campanie în curs de desfășurare

1. Acest raport se bazează pe eforturile comune de cercetare ale echipei de proiect. Este scris de WU Guobao PhD, cercetător în cadrul Institutului de Cercetare pentru Dezvoltare Rurală, Academia Chineză de Științe Sociale (CASS), Director al Centrului CASS pentru Studii privind Sărăcia, cercetător-șef în cadrul Proiectului de inovare al CASS „În căutarea unei soluții precise de politici pentru sărăcie”, Profesor la Școala de studii postuniversitare a CASS, domeniile principale de cercetare ale lui Wu cuprind reducerea sărăciei, micro-creditarea, dezvoltarea rurală și prosperitatea rurală.

pentru eradicarea sărăciei. Acest raport analizează istoria practicilor chineze de reducere a sărăciei din ultimele decenii, face bilanțul lecțiilor învățate și oferă o analiză a provocărilor cu care se confruntă China pe măsură ce țara încearcă nu numai să elimine sărăcia, ci și să construiască o societate moderat prosperă. Sunt prezentate recomandări de politică pentru atingerea obiectivelor de reducere a sărăciei până în 2020.

Cuvinte-cheie: Reducerea sărăciei în China; progres înregistrat pentru reducerea sărăciei; practică și lecții; provocări; strategie; recomandări de politică

Reducerea și chiar eliminarea sărăciei, un flagel de la începutul istoriei, reprezintă un obiectiv de dezvoltare împărțit de întreaga umanitate. În China, efortul sistematic de eradicare a sărăciei a început în urmă cu aproape patru decenii, când a fost adoptată politica de reformă și deschidere. În ciuda numeroaselor obstacole, sute de milioane de locuitori din mediul rural au fost scoși din sărăcie și aduși pe calea către prosperitate moderată. Țara a câștigat recunoaștere la nivel mondial datorită acestei realizări monumentale.

Experiența chineză a reducerii sărăciei nu numai că reprezintă o parte importantă a modelului și a căii de dezvoltare distinct chineze, ci și un exemplu pentru restul lumii.

În prezent, ne aflăm într-o fază critică a războiului țării împotriva sărăciei. În „cel de-al treisprezecelea cincinal”, guvernul chinez s-a angajat să scoată din sărăcie, până în anul 2020, pe toți cei care se află acum sub pragul oficial al sărăciei. Aceasta este, din orice perspectivă, o țintă greu de atins și poate fi realizată numai dacă țara poate reduce dimensiunea totală a populației care trăiește în sărăcie cu mai mult de 10 milioane în fiecare an, în perioada 2016-2020.

Acest raport trece în revistă istoria practicilor Chinei de reducere a sărăciei de-a lungul mai multor decenii, face bilanțul lecțiilor învățate și examinează provocările cu care se confruntă China pe măsură ce turăm motorul către linia de sosire, încercând în același timp să realizăm prosperitate moderată pentru toți chinezii. Sunt oferite recomandări de politică.

I. Reducerea sărăciei în China modernă: scurt istoric

După înființarea Republicii Populare China în 1949 și mai ales de la adoptarea de către țară a politicii de reformă și deschidere la sfârșitul anilor '70, guvernul s-a angajat și a lucrat la turație maximă pentru transformarea Chinei prin dezvoltare economică și socială. La mijlocul anilor '80, a fost lansată o campanie atent planificată și organizată la nivel național pentru a reduce și, în cele din urmă, a eradica sărăcia, prin dezvoltare. De atunci, guvernul central a introdus o serie de planuri generale pe termen mediu și lung, inclusiv „scoaterea din sărăcie a optzeci de milioane de oameni, în termen de șapte ani”, „plan pentru reducerea sărăciei orientată spre dezvoltare în zonele rurale ale Chinei (2001-2010)” și „plan pentru reducerea sărăciei orientată spre dezvoltare în zonele rurale ale Chinei (2011-2020)”. În cadrul acestor planuri, țara a obținut rezultate remarcabile la nivelul reducerii sărăciei rurale.

La cel de-al 18-lea Congres Național al Partidului Comunist Chinez (PCC), conducerea de vârf a Chinei a precizat că reducerea sărăciei orientată spre dezvoltare este o chestiune de o importanță strategică capitală pentru națiune. Nu numai că această campanie face parte integrantă a căutării mai largi a prosperității moderate pentru tot poporul chinez, considerat de mult timp un Sfânt Graal, însă de ea atârână, de asemenea, perspectivele de a atinge obiectivele de dezvoltare pe care guvernul și le-a stabilit pentru primul centenar al înființării PCC. În plus, campania de reducere a sărăciei orientată spre dezvoltare urmează să fie încorporată în fiecare dintre cele două seturi de orientări generale de construire a națiunii introduse la cel de-al 18-lea Congres Național al PCC. Unul solicită coordonarea și integrarea structurilor naționale în cinci domenii distincte, și anume economia, politica, cultura, societatea și mediul ecologic, iar celălalt îndeplinirea a patru sarcini de importanță națională la cea mai cuprinzătoare scară posibilă, anume realizarea prosperității moderate, aprofundarea reformei, guvernanta în cadrul statului de drept și exercitarea autodisciplinei PCC. În plus, guvernul a anunțat că reducerea sărăciei orientată cu precizie va fi abordarea fundamentală pe care o va folosi pentru a-și atinge obiectivele de reducere a sărăciei. Aceste decizii au contribuit la deschiderea unui nou capitol în campania națională a lăsare în urmă a sărăciei rurale.

1. Reducerea sărăciei în zonele rurale ale Chinei: 1949-1978 și 1978-1986

1.1 *Reducerea sărăciei în zonele rurale ale Chinei înainte de începutul reformei și deschiderii*

La momentul înființării Republicii Populare China (RPC), majoritatea agricultorilor unei țări – la momentul respectiv – înapoiate din punct de vedere tehnologic, care a fost devastată de războaie pe o perioadă lungă de timp, dețineau puțin teren sau chiar deloc. Puțini proprietari de pământ dețineau cea mai mare parte a terenurilor țării, iar sărăcia profundă era în floare în mediul rural; pentru a schimba rapid această situație, reducerea sărăciei a beneficiat de prioritate maximă atât în ceea ce privește conceptul instituțional, cât și formularea politicilor. Au fost realizate mai multe măsuri, inclusiv reforme funciare, colectivizare și înființarea de comune populare menite să atenueze inegalitatea în alocarea resurselor și repartizarea veniturilor. Chiar dacă guvernul nu a introdus niciun plan de acțiune special pentru combaterea sărăciei decât după lansarea reformei și a deschiderii, multe dintre inițiativele politice pe care le-a introdus în acești primi ani ai RPC au avut ca scop reducerea acestei sărăcii masive și a repartizării polarizate a bogăției.

În continuare, analizăm pe scurt unele dintre măsurile semnificative pe care guvernul chinez le-a adoptat pentru a combate sărăcia rurală în anii dintre 1949 și momentul intrării în vigoare a politicii de reformă și deschidere.

În primul rând, a fost recunoscut pe deplin dreptul agricultorilor de a deține și de a folosi terenuri (și alte forme de resurse naturale), iar capacitatea acestora de a-și exercita acest drept a fost consolidată. Înainte de înființarea RPC în 1949, terenurile din zonele rurale ale Chinei au fost alocate extrem de inegal. Unele estimări sugerează că, în 1934, doar 4% dintre proprietarii de terenuri dețineau 50% din toate terenurile arabile din țară, în timp ce gospodăriile sărace, care reprezentau 70% din populația rurală, dețineau doar 17 procente. După 1949,² guvernul a lansat

2. Zhang Youyi, ed *Archival Materials on Agricultural History of Modern China (Materiale de arhivă despre istoria agricolă a Chinei moderne)*, SDX Joint Publishing Press, 1957.

reforme funciare în întreaga țară, în cadrul cărora terenurile deținute de proprietarii de pământ au fost redistribuite și date agricultorilor fără pământ și aproape fără pământ, care apoi au devenit proprietari de pământ, iar până în 1952 alocarea incorectă extremă a terenurilor între diferitele clase sociale a fost în mare parte corectată; lipsa de teren pe scară largă, un fenomen care a reprezentat cauza principală a sărăciei rurale în alte țări în curs de dezvoltare, a fost aproape eradicată.³ Acest lucru a creat o condiție prealabilă solidă pentru drepturile de proprietate, în vederea viitorului succes al eforturilor Chinei de combatere a sărăciei rurale. Începând cu mijlocul anilor '50, proprietatea individuală asupra terenurilor a fost înlocuită mai întâi cu proprietatea colectivă, iar apoi cu proprietatea tripartită (adică de către comună, brigada de producție și echipa de producție) în cadrul sistemului comuniunii populare. În ciuda schimbărilor frecvente ale modului de exercitare a controlului asupra pământului, a gestionării și a solicitării de beneficii de pe urma acestora, din punct de vedere juridic, agricultorii au avut întotdeauna proprietatea comună asupra terenului care era deținut nominal de orice grup din care făceau parte.

În al doilea rând, infrastructura din zonele rurale ale Chinei a fost mult îmbunătățită. Din anii '50 până la mijlocul anilor '70, guvernul chinez, profitând de autoritatea și capacitatea sa de a aloca resursele țării și diferitele oportunități oferite de sistemul tripartit de proprietate asupra terenurilor, a lansat un număr mare de proiecte de construcție a infrastructurii în vastul mediu rural al națiunii. Aceste proiecte au dat rezultate frumoase, inclusiv structuri hidraulice și infrastructură de transport mult îmbunătățite în zonele rurale, o creștere de nouă ori a lungimilor de autostradă ale țării și o creștere de 125% a suprafeței totale a terenurilor irigate.

În al treilea rând, țara a parcurs distanțe mari în domeniul învățământului de bază și cel al serviciilor medicale pentru populația rurală. Între 1949 și 1978, numărul școlilor primare din China a crescut de 1,6 ori, iar numărul școlilor gimnaziale de 28 de ori, iar rata de înscriere în școlile elementare

---

3. Biroul Național de Statistică, *Drastic Changes to the Lives of China's Rural Population (Schimbări majore în viața populației rurale din China)*, Zhongguo Tongji Chubanshe, 1984.

a crescut de la 50la sută la 96 de ani din totalul copiilor eligibili. În ceea ce privește serviciile medicale, a fost înființat un nou program de asigurare medicală cooperativă rurală, în care așa-numiții „medici desculți” au fost furnizorii de asistență medicală primară. De asemenea, în cadrul acestui sistem au existat un total de peste 50.000 de spitale la nivel de comună și peste 600.000 de clinici sătești, fie nou construite, fie nou îmbunătățite, în mediul rural, acoperind 68,8la sută din toate satele. Pe cât de subdezvoltată din punct de vedere economic era țara la acea vreme, sistemul a avut un rol esențial în consolidarea capacității Chinei rurale de a preveni și trata o serie de afecțiuni medicale, inclusiv boli comunicative, boli endemice, boli profesionale și boli parazitare. De asemenea, a îmbunătățit accesul atât la furnizorii de servicii medicale, cât și la medicamente în rândul populației rurale, precum și la sănătatea acesteia.⁴

În al patrulea rând, un sistem de asigurări sociale – așa-numitul „Program al celor cinci garanții” – a fost instituit în cadrul instituțional al economiei colective rurale. Pe de o parte, acest sistem oferă securitate socială de bază pentru locuitorii din mediul rural care fie nu au, fie și-au pierdut capacitatea de muncă și, pe de altă parte, oferă ajutor guvernamental agricultorilor care fie au suferit pierderi semnificative cauzate de dezastre naturale, fie au fost afectat de lipsuri din cauza altor circumstanțe extraordinare. În plus, pentru a se asigura că nevoile primare de trai ale persoanelor cu capacitate limitată de muncă sau cu dizabilități sau ale familiilor defavorizate pot fi satisfăcute prin locuri de muncă remunerate, fabricile de stat și-au ajustat politicile de recrutare, creând poziții care să răspundă condițiilor acestor persoane. Chiar dacă „Programul celor cinci garanții” a fost în măsură să ofere doar o securitate limitată într-un domeniu de aplicare destul de restrâns, a jucat totuși un rol important în reducerea sărăciei rurale, reducerea foametei și menținerea stabilității sociale.

---

4. UNICEF a remarcat în Raportul anual 1980-1981 că „medicii desculți” din China ofereau îngrijiri de bază comunităților rurale subdezvoltate economic, iar acest sistem poate servi drept exemplu pentru alte țări în curs de dezvoltare. Banca Mondială și Organizația Mondială a Sănătății au numit, de asemenea, sistemul de cooperare medicală rurală din China „singurul model viabil pentru țările în curs de dezvoltare capabile să rezolve problema finanțării asistenței medicale”.

În al cincilea rând, utilizarea tehnologiei în agricultură a fost promovată prin crearea unei rețele la nivel național. Rețeaua acoperea toate satele (apoi brigăzile de producție) din țară. Rețeaua a contribuit la creșterea disponibilității, pentru agricultorii din întreaga țară, a tehnologiilor de îmbunătățire a calității semințelor, a producției și aplicării îngrășămintelor și pesticidelor, a îmbunătățirii solului și a echipamentelor agricole, ceea ce a condus la îmbunătățirea productivității agricole. Între 1949 și 1978, producția de cereale pe unitatea de suprafață din China a crescut de 2,46 ori.

În plus, atât înființarea de cooperative de credit și rețele de cooperative de cerere și ofertă în zonele rurale ale Chinei, cât și punerea în aplicare a politicilor de planificare familială ale țării au contribuit la reducerea sărăciei înainte de începutul reformei și deschiderii.

Ca urmare a acestor politici și măsuri majore, între 1949 și 1978 producția totală de cereale a Chinei a crescut de 2,69 ori,⁵ aportul caloric în rândul populației rurale cu 20%,⁶ procentul populației rurale aflate în condiții de trai inferioare pragului de subzistență a scăzut cu 50 de puncte procentuale, până la 30%,⁷ rata mortalității infantile a scăzut cu 75%, speranța de viață în rândul populației rurale a crescut până la aproape 30,⁸ și, în termeni mai generali, condițiile de trai din zonele rurale s-au îmbunătățit considerabil. Însă, dacă actualul prag al sărăciei (venitul anual de 2.300 de yuani pe baza prețurilor din 2010) este folosit ca referință,

-
5. Biroul Național de Statistică: <http://data.stats.gov.cn/easyquery.htm?cn=C01>.
  6. Zhou Binbin: „Poverty issues in China's commune time period” („Aspecte privind sărăcia în perioada comunei”) (în *Economic Development Forum*, 1993, Nr. 6).
  7. În 1992, guvernul chinez a stabilit pragul sărăciei la venitul anual net pe cap de locuitor de 200 de yuani pe baza prețurilor din 1984, care ar trebui să garanteze subzistența.
  8. Datele provin dintr-un studiu național retrospectiv pe trei ani, din 1973-1975, privind decesele provocate de cancer, Ministerul Sănătății din Republica Populară China, *Public Health Statistical Yearbook of China 2013 (Anuarul statistic public al sănătății, din China, 2013)*.

numărul persoanelor care trăiau în sărăcie în 1978 ar fi de 770 de milioane, sau 97,5% din populația țării.⁹

Caseta 1:

Pragul sărăciei pentru zonele rurale ale Chinei și evoluția acestuia

Din 1978, guvernul central al Chinei a adoptat trei praguri diferite ale sărăciei, și anume pragul sărăciei din 1984, pragul sărăciei din 2008 și pragul sărăciei din 2010.

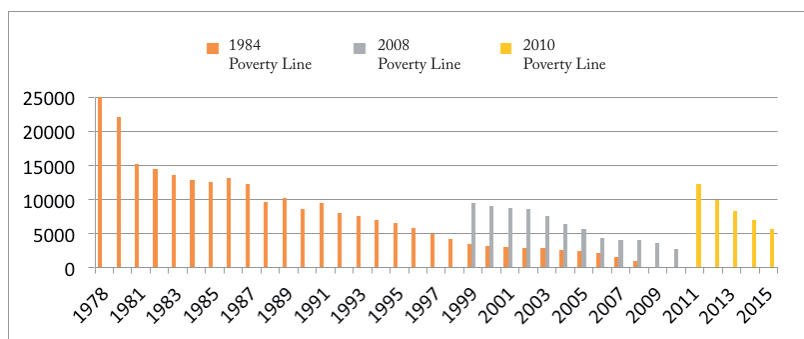
Conform pragului sărăciei din 1984, formulat în 1986 de Grupul principal al Consiliului de Stat pentru promovarea dezvoltării economice în zonele sărace, sărăcia înseamnă un venit anual net de sub 200 de yuani în zonele rurale, pe baza prețurilor din 1984. Cheltuielile cu alimentele ar fi trebuit să fie de 85% din această sumă și să asigure doar 2.100 de calorii pe zi. La vremea respectivă, dieta tipică din zonele rurale ale Chinei era alcătuită masiv din cereale de joasă calitate și foarte puțin din surse de proteine animale, precum produsele din carne și ouă. Într-adevăr, un aport mediu zilnic de 2.100 de calorii abia ajunge pentru a susține viața unei persoane.

Pragul sărăciei din 2008 era deja folosit în 2000, deși la momentul respectiv era denumit „pragul veniturilor scăzute”. În 2008, guvernul l-a adoptat oficial ca prag al sărăciei. Prin acest criteriu, o persoană se califică drept oficial săracă dacă venitul său net anual este mai mic de 865 de yuani pe baza prețurilor din 2000. Șaizeci la sută – oarecum mai mic decât valoarea din pragul sărăciei pentru 1984 – din această sumă ar fi trebuit să fie alocată cheltuielilor cu alimentele, care ar fi trebuit să asigure 2.100 de calorii pe zi. Oricine aflat peste acest prag al sărăciei ar trebui să-și vadă satisfăcute nevoile esențiale alimentare și de îmbrăcăminte.

Pragul sărăciei din 2010, care continuă să fie folosit, a fost introdus în 2011. Prin acest criteriu, o persoană este oficial săracă atunci când câștigă mai puțin de 2.300 de yuani pe an pe baza prețurilor din 2010 sau mai puțin de 2.800 de yuani sau 2.855 de yuani pe baza prețurilor din 2014 sau, respectiv, 2015. Criteriul este menit să acopere minimul absolut a ceea ce este necesar pentru satisfacerea nevoilor de bază alimentare și de îmbrăcăminte și să ofere acces garantat la educație de bază, servicii medicale și locuință. Estimările bazate pe datele sondajului arată că, presupunând accesul garantat la educație de bază, servicii medicale și locuințe, acest prag al sărăciei poate să asigure

9. Oficiul de Control al Gospodăriilor Biroul Național de Statistică: *China's Rural Poverty Monitoring Report (2015) (Raport de monitorizare a sărăciei rurale în China (2015))*, Beijing, Zhongguo Tongji Chubanshe, 2015.

2.100 de calorii și aproximativ 60 de grame de proteine pe zi, o cantitate ce poate fi obținută dintr-un consum zilnic de 0,5 kg de orez, 0,5 kg de legume, 50 de grame de carne sau un ou. Coeficientul Engel privind acest prag al sărăciei este de 53,5%, permițând mai multe cheltuieli pentru alte lucruri în afară de alimente. Mai mult, în practică, standardul a fost ajustat în sus cu 10% atunci când a fost aplicat în locuri aflate la altitudini mari.

Notă: Coloanele portocalii reprezintă dimensiunea populației sărace, așa cum a fost identificată prin pragul sărăciei din 1984. A scăzut de la 250 de milioane în 1978 la 14,79 milioane în 2007. Coloanele gri reprezintă dimensiunea populației sărace, așa cum a fost identificată prin pragul sărăciei din 2008. Acesta a scăzut de la 94,22 milioane în 2000 la 26,88 milioane în 2010. Coloanele galbene reprezintă dimensiunea populației sărace, așa cum a fost identificată prin pragul sărăciei din 2010. Până în anul 2015, în China mai existau încă 55,75 milioane de persoane care erau sărace conform acestui criteriu. Sursa: Zude Xian, Pingping Wang, Wei Wu: „Poverty Line for Rural China and Poverty Monitoring” („Pragul sărăciei pentru zonele rurale ale Chinei și monitorizarea sărăciei”) în *Statistical Research*, 2016, Nr. 9.

1.2 Reducerea sărăciei prin reforma economică rurală: 1978–1985

În această perioadă, reforma sistemului de management agricol al Chinei, cu introducerea în centrul său a sistemului de contracte și responsabilitate a gospodăriilor, a fost practic finalizată. În cadrul noului sistem, fermierii, pentru multă vreme încătușați de instituțiile și sistemele economice mai vechi ale țării, au putut solicita un anumit grad de control asupra terenurilor

lor contractate, a factorilor de muncă și a rentabilității investițiilor. Acest lucru a încurajat semnificativ, în rândul lor, dorința de a investi bani și forță de muncă în îmbunătățirea agriculturii și a managementului. Între 1978 și 1985, consumul de îngrășăminte chimice în țară s-a dublat, capacitatea agregată a utilajelor agricole a crescut cu 78%, producția de cereale pe unitatea de suprafață cu 40%, iar productivitatea agricolă cu 40,3%.¹⁰ Ca urmare a asocierii dintre creșterea productivității agricole, eliminarea restricțiilor instituționale privind folosirea forței de muncă și relaxarea reglementărilor guvernamentale privind ceea ce agricultorii puteau cultiva și comportamentul pieței, numeroși agricultori au fost despovărați de munca agricolă și au devenit disponibili pentru forme alternative de ocupare a forței de muncă, în special locuri de muncă în întreprinderi orășenești. Până în 1985, încă 41,5 milioane de locuitori din mediul rural s-au angajat în activități neagricole, față de 1978, iar grupul reprezenta 11% din totalul forței de muncă din mediul rural,¹¹ transformând munca neagricolă într-o nouă sursă de câștig și de creștere a veniturilor pentru populația rurală a Chinei.

Și condițiile comerciale s-au îmbunătățit semnificativ pentru produsele agricole în această perioadă, datorită deciziei guvernului de a crește prețurile și de a permite pieței să joace un rol mai important în comerțul cu produse agricole care nu intră în domeniul de aplicare al sistemului centralizat de achiziții publice. Între 1978 și 1985, venitul net pe cap de locuitor al agricultorilor chinezi a crescut cu 132%, 15,5% din această creștere a fost reprezentată de creșterea cu 66,8% a indicelui global al prețurilor agricole din China. Aportul caloric în rândul locuitorilor din mediul rural a crescut de la 2300 kcal/persoană/zi în 1978 la 2454kcal/persoană/zi în 1985. Conform criteriului predominant la acea vreme, dimensiunea populației rurale care trăia sub nivelul de subzistență a fost înjumătățită. Dar dacă s-ar folosi pragul sărăciei de astăzi, rezultatul ar fi o reducere a numărului

---

10. Biroul Național de Statistică: *Anuarul statistic rural al Chinei, 1999*, Beijing: Zhongguo Tongji Chubanshe, 1999.

11. Divizia de statistică privind populația, știința și tehnologia, Biroul Național de Statistică, Divizia financiară, Ministerul Muncii și al Asigurărilor Sociale: *Anuarul statistic privind munca în China (2003)*, Zhongguo Tongji Chubanshe, 2003.

săracilor din mediul rural cu peste 100 de milioane sau o scădere a ratei sărăciei la 78,3%.¹²

Această realizare impresionantă s-a datorat în mare parte creșterii productivității agricole și oportunităților de ocupare a forței de muncă în alte domenii în afară de agricultură, care au fost ele însele determinate de reformele instituționale și de ajustările prețurilor produselor agricole. În timp ce majoritatea agricultorilor din China au putut beneficia de aceste evoluții, indiferent de condițiile specifice, care au variat foarte mult în raport cu poziția geografică, dotarea cu resurse și statutul familial și contextul, unii au beneficiat mai mult decât alții, uneori mult mai mult. Între 1978 și 1985, inegalitatea veniturilor în zonele rurale ale Chinei a sporit treptat, coeficientul Gini crescând de la 0,21 la 0,28. Nu după mult timp coexistența câtorva așa-numite norocoase „gospodării cu 10.000 de yuani”, primele dintre nou îmbogățitele din China, și a oamenilor care se luptau pentru satisfacerea nevoilor esențiale alimentare, de hrană, îmbrăcăminte și adăpost a devenit o realitate.

Reformele instituționale din zonele rurale ale Chinei au adus schimbări în distribuția geografică a sărăciei extreme. Ca răspuns la aceste schimbări, guvernul chinez a lansat o inițiativă în 1982 în zona care cuprindea Dingxi și Hexi din provincia Gansu, precum și Xihaigu din regiunea autonomă Ningxia Hui, al cărei scop explicit a fost eliminarea sărăciei extreme prin promovarea dezvoltării agricole. Această inițiativă a marcat începutul unei noi abordări a combaterii sărăciei, care s-a axat pe exploatarea și utilizarea resurselor disponibile la nivel local, în zonele afectate de sărăcie. Prevestind campania națională de reducere a sărăciei prin promovarea dezvoltării care avea să înceapă nu după mult timp, această inițiativă oferea lecții valoroase din care multe alte administrații locale puteau învăța.¹³ În 1984, guvernul central a publicat o notă privind accelerarea eforturilor de a scoate din sărăcie regiunile sărace. Documentul a precizat clar că abordarea cea mai

---

12. Biroul Național al Oficiului de Control al Gospodăriilor, *China's Rural Poverty Monitoring Report (Raport de monitorizare a sărăciei rurale în China) (2015)*, Beijing: Zhongguo Tongji Chubanshe, 2015.

13. Mai multe practici încercate pentru prima dată în acest domeniu vor fi ulterior emulate în întreaga țară, inclusiv reducerea sărăciei orientată spre dezvoltare, crearea unui registru al sărăciei, furnizarea de asistență direct gospodăriilor individuale și îmbunătățirea gestionării banilor de ajutor.

eficientă pentru a pune capăt sărăciei este ca săracii să se ajute singuri prin găsirea unor modalități de dezvoltare a economiei locale. De asemenea, a propus punerea în comun a resurselor, pentru combaterea sărăciei la o scară geografică relativ mare; a recomandat ca administrațiilor comitatelor să li se dea puterea de a exercita control general asupra sumelor alocate comitatului, din orice sursă de la niveluri mai ridicate de guvernare. Efectiv, acesta avea să devină documentul care a pus în mișcare campania la nivel național demarată în 1986 pentru eradicarea sărăciei, prin dezvoltare.

2. Reducerea sărăciei orientată spre dezvoltare în zonele rurale ale Chinei: 1986-1993

Începând din 1984, punctul focal geografic al reformei instituționale a Chinei s-a mutat din zonele rurale în orașe. Țara a continuat să învețe din experiențele trecute și a dezvoltat treptat un stil de sistem economic de piață socialist unic, adecvat contextului chinez. În acest proces, guvernul s-a angajat într-o strategie de construire a națiunii în care reforma, deschiderea și dezvoltarea se aflau în centru, iar industrializarea și urbanizarea reprezentau obiectivele principale. Dezvoltarea rapidă a economiei naționale care a început în această perioadă a creat condiții propice pentru campaniile de reducere a sărăciei din țară în deceniile următoare. Între timp, pe măsură ce constrângerile locale de mediu și deficitul de capacitate al fermierilor individuali au înlocuit interdicțiile instituționale drept cauze principale ale sărăciei, guvernul a lansat, în 1986, o campanie concepută special pentru a combate sărăcia rurală, cea mai mare din istoria țării de până atunci. Guvernul era hotărât să-i ajute pe cei care trăiau în sărăcie în zonele rurale ale Chinei să-și îmbunătățească propriile capacități și competențe, astfel încât să poată lua inițiativa de a ieși din sărăcie, prin participarea dezvoltarea economiei locale.

2.1 Măsuri majore de politici

În primul rând, un Grup principal pentru promovarea dezvoltării economice în zonele afectate de sărăcie (redenumit „Grup principal pentru reducerea sărăciei și pentru dezvoltare” în 1994) a fost înființat pe fiecare treaptă din ierarhia guvernamentală până la nivel de comitat; acesta este

special însărcinat cu supravegherea punerii în aplicare a reducerii sărăciei, orientată spre dezvoltare. Această funcție răspunde de elaborarea politicilor de reducere a sărăciei, de identificarea grupurilor țintă sau a persoanelor fizice, de stabilirea obiectivelor pe termen mediu și a obiectivelor anuale, de alocarea fondurilor și proiectelor de reducere a sărăciei, de coordonarea relațiilor dintre departamentele relevante și de supravegherea și monitorizarea executării proiectelor de reducere a sărăciei.

În al doilea rând, guvernul a făcut din reducerea sărăciei prin intermediul dezvoltării o strategie națională; aceasta s-a îndepărtat semnificativ de cea pe care a înlocuit-o, care punea accentul pe furnizarea directă de ajutor săracilor.

În al treilea rând, guvernul s-a angajat, de asemenea, să identifice săracii eligibili care erau beneficiarii vizați ai ajutorului sau asistenței pentru reducerea sărăciei. În 1986, 18 zone și 331 de comitate din întreaga țară au fost desemnate oficial sărace conform standardelor naționale. Criteriile provinciale au fost utilizate pentru a identifica alte 368 de comitate afectate de sărăcie (a se vedea caseta 2). Un venit anual în zonele rurale de 200 de yuani la prețurile din 1984 a fost adoptat ca prag național al sărăciei.

Caseta 2:

Evoluția conceptului de „comitate afectate de sărăcie” și folosirea acestuia

De la lansarea efortului național al Chinei de a pune capăt sărăciei prin promovarea dezvoltării, cele mai multe acțiuni reale au avut loc la nivel de comitat. Cu toate acestea, ceea ce se înțelege prin noțiunea de „comitat afectat de sărăcie” a suferit multe schimbări. Înainte de 1986, unele comitate au fost considerate aflate în dificultate economică, dar practica nu se baza pe niciun fel de criteriu formulat oficial. După înființarea, în 1986, a Grupului principal al Consiliului de Stat pentru promovarea dezvoltării economice în zonele afectate de sărăcie, a devenit disponibil un set de criterii oficiale. Potrivit acestora, comitatele în care venitul anual pe cap de locuitor a scăzut sub 150 de yuani erau „comitate afectate de sărăcie”, iar pentru comitatele din vechile baze revoluționare și regiuni cu o concentrație ridicată de populații minoritare, ștacheta este stabilită la 200 de yuani; 250 de yuani pentru alte comitate sărace din cauza unor circumstanțe extraordinare. În plus, guvernelor provinciale li s-a permis să identifice, la discreția lor, alte comitate sărace după criteriul aplicabil provincial. Până la sfârșitul anului

1992, în total 331 și 368 de comitate din întreaga țară au fost desemnate oficial sărace conform criteriilor naționale și, respectiv, provinciale.

După lansarea, în 1994, a programului „Scoaterea din sărăcie a optzeci de milioane de oameni, în termen de șapte ani”, guvernul central a însărcinat guvernele provinciale cu demersul de reducere a sărăciei în comitatele afectate de sărăcie la nivel național din provinciile Guangdong, Fujian, Zhejiang, Jiangsu, Shandong și Liaoning. În același timp, guvernul și-a actualizat lista de comitate afectate de sărăcie, eliminând din ea pe cele cu un venit anual pe cap de locuitor mai mare de 700 de yuani și adăugându-le pe cele cu un venit anual pe cap de locuitor mai mic de 400 de yuani. Lista actualizată conținea 592 de comitate.

După publicarea, în 2001, a unui „Plan pentru reducerea sărăciei orientată spre dezvoltare în zonele rurale ale Chinei (2001-2010)”, guvernul central a făcut o serie de ajustări la nivelul comitatelor care au constituit grupul țintă al inițiativelor sale de reducere a sărăciei. Comitatele afectate de sărăcie au fost numite din 2001 comitate-cheie de reducere a sărăciei (numite pe scurt principalele comitate sărace). Numărul total de principale comitate sărace din țară a rămas neschimbat.

Guvernul a publicat un „Plan pentru reducerea sărăciei orientată spre dezvoltare în zonele rurale ale Chinei (2011-2020)” în 2011. Documentul nu a adus nicio modificare numărului total de comitate oficial sărace. Cu toate acestea, guvernul central a adăugat în partea de sus a acestei liste de bază încă una din „unitățile de sărăcie” care constau din zone geografice considerabile care se întind în comitate sărace învecinate. Această nouă listă a inclus 11 astfel de unități de sărăcie, cu diferite profiluri de prezență a resurselor și cu diferite istorii. Pe lângă aceste 11 unități, tot Tibetul, sudul regiunii autonome Xinjiang și acele zone din Yunnan, Sichuan, Qinghai și Gansu cu o concentrație mare de tibetani etnici reprezentau încă 3 regiuni sărace, ceea ce înseamnă un total de 14. În aceste 14 regiuni se află 680 de comitate, dintre care 440 pe lista administrației centrale a „principalelor comitate sărace”. După anul 2011, orice comitat oficial sărac, indiferent de criteriul specific folosit în clasificare, s-ar numi „comitat afectat de sărăcie”.

În al patrulea rând, au fost puse la dispoziție fonduri alocate pentru finanțarea proiectelor de reducere a sărăciei, oferind sprijinul financiar necesar guvernelor provinciale și de la niveluri mai joase. Există trei tipuri de fonduri: cele rezervate special pentru facilitarea dezvoltării în zonele subdezvoltate, cele care contribuie la finanțarea programelor de tip Alimente